

(5.3.2.3)

Rozdělení na fáze

(5.3.3.1)

Interpretace diagramů

(5.3.2.1)

Pákové pravidlo

(5.3.1.3)

Kritické rozpouštěcí

teploty (5.3.3.2)

Destilace částečně
mísitelných kapalin

(5.3.3.3)

Pojem eutektika (5.3.4.1)

Destilace směsí (5.3.2.1)

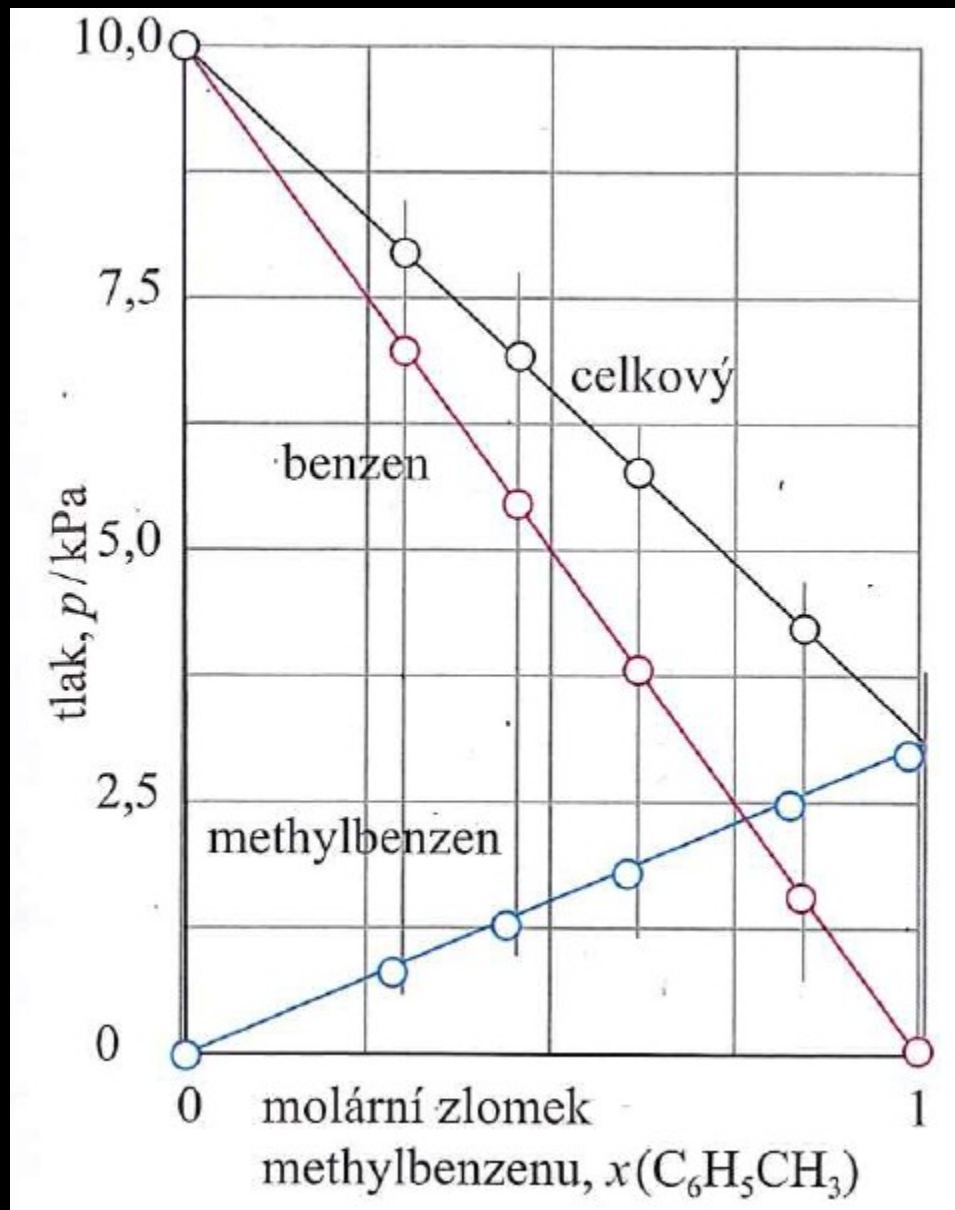
Azeotropy (5.3.2.2)

Nemísitelné kapaliny

12. přednáška
Fázové diagramy dvousložkových
systémů
(Atkins 5.3)

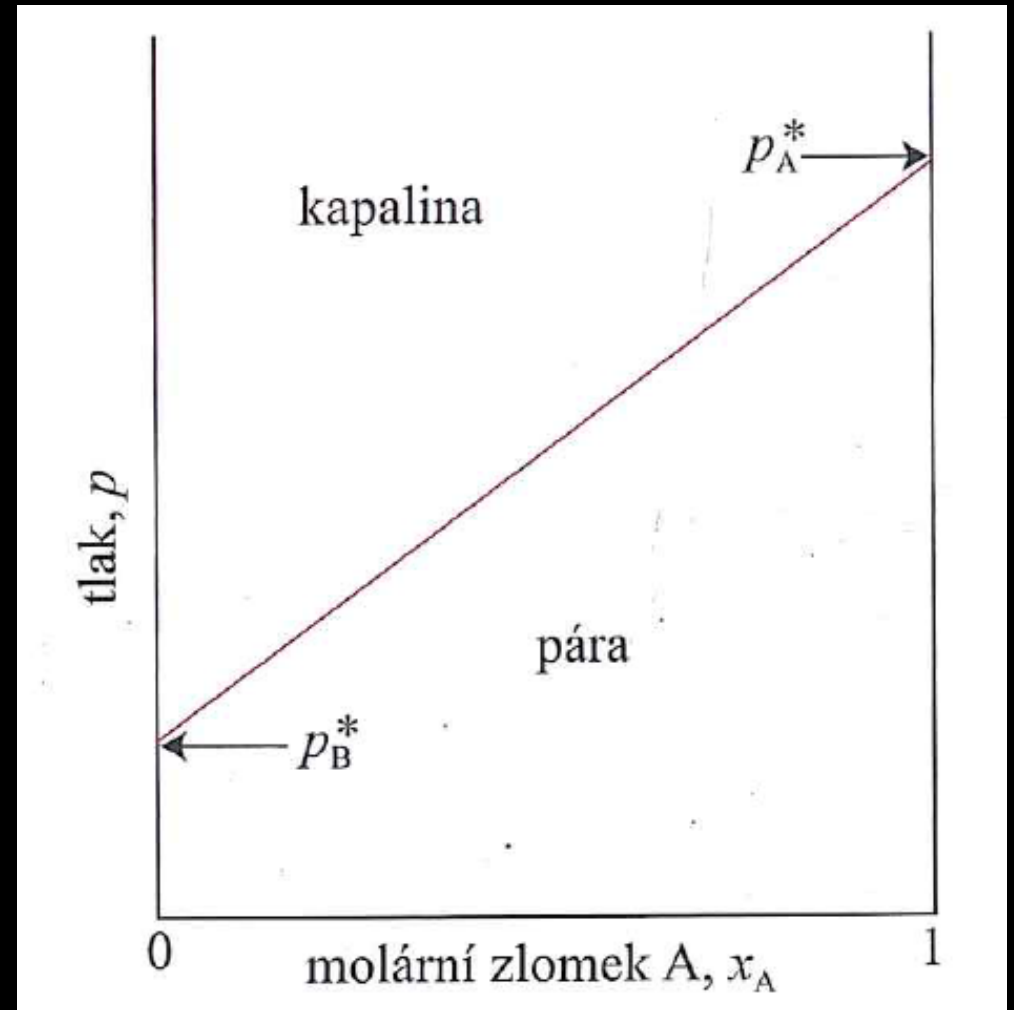
5.3.1 Diagramy s tlakem (nasycených) par:

a) Význam přímeek

Obr. 5.12.

5.3.1 Diagramy s tlakem (nasycených) par: b) Význam plach

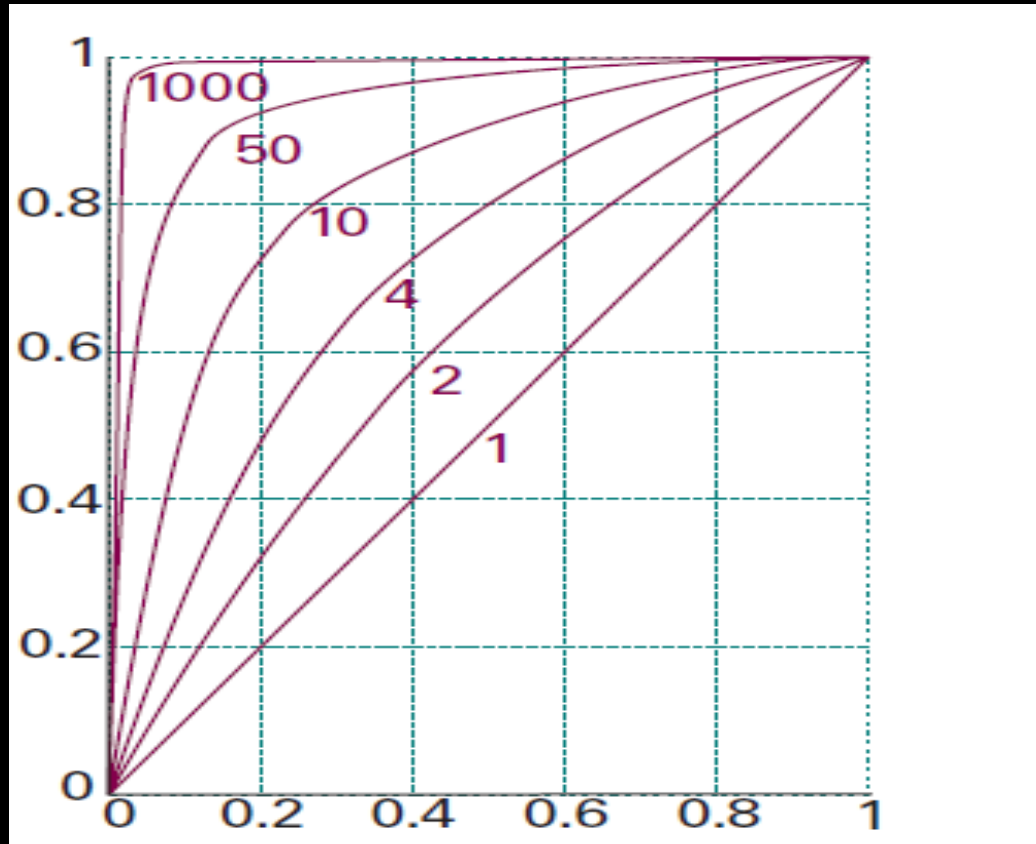

Obr. 5.29.

[Např. molární zlomek C_6H_6 ve směsi s $C_6H_5CH_3$]

5.3.1.1 Složení páry

Molární zlomek látky A v páře

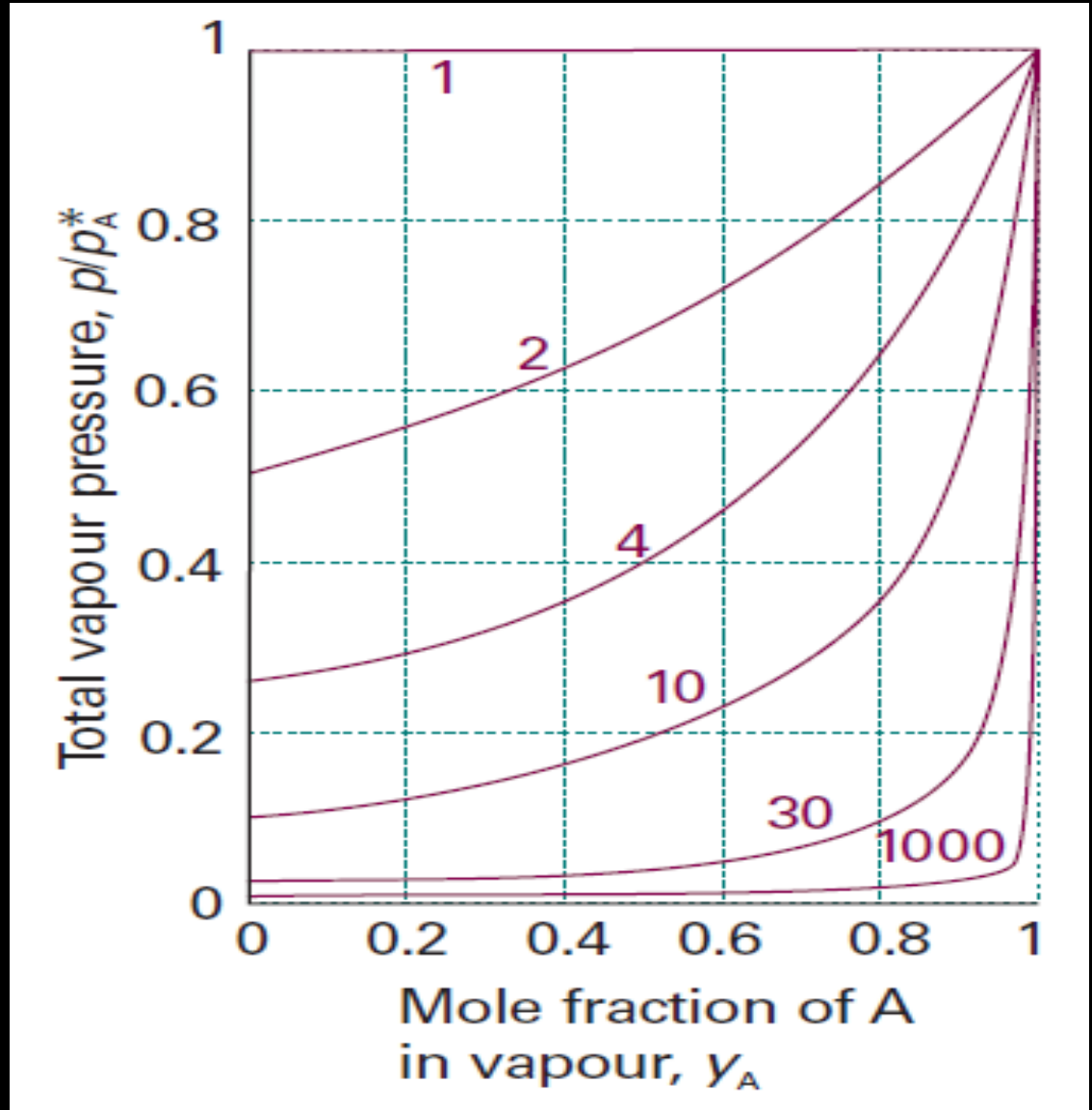

Molární zlomek látky A v kapalině

Obr. 5.30

Obsah A v páře(y_A) vs. obsah A v roztoku (x_A)

Celkový tlak nasycených par p (v jednotkách p_A) vs. obsah A v páře (y_A)

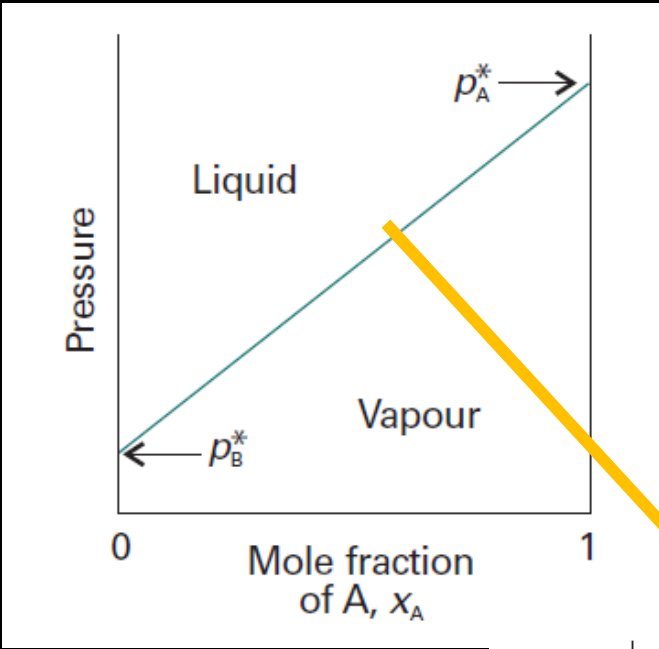
Obr. 5.31 (AJ verze)

5.3.1.2 Interpretace diagramů s tlakem par

Následující snímek:
složíme obrázky 5.29 + 5.31

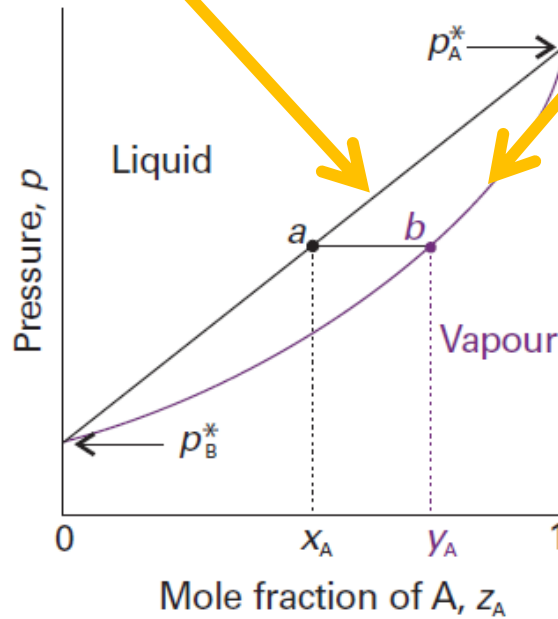
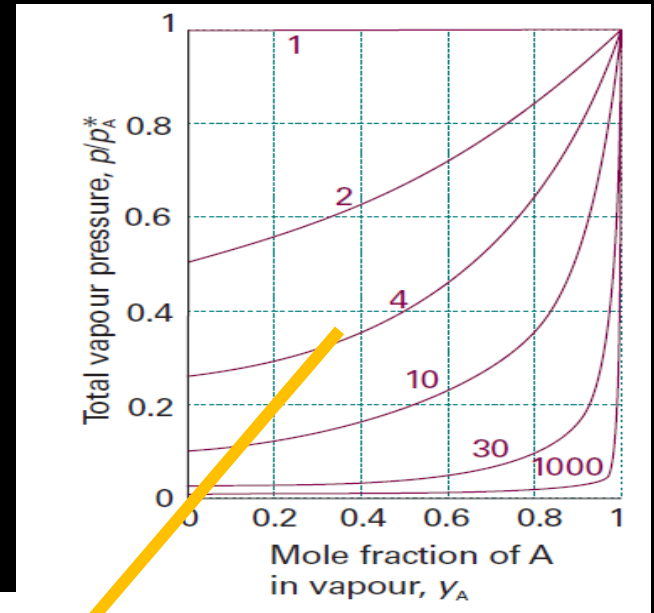

Obr. 5.29

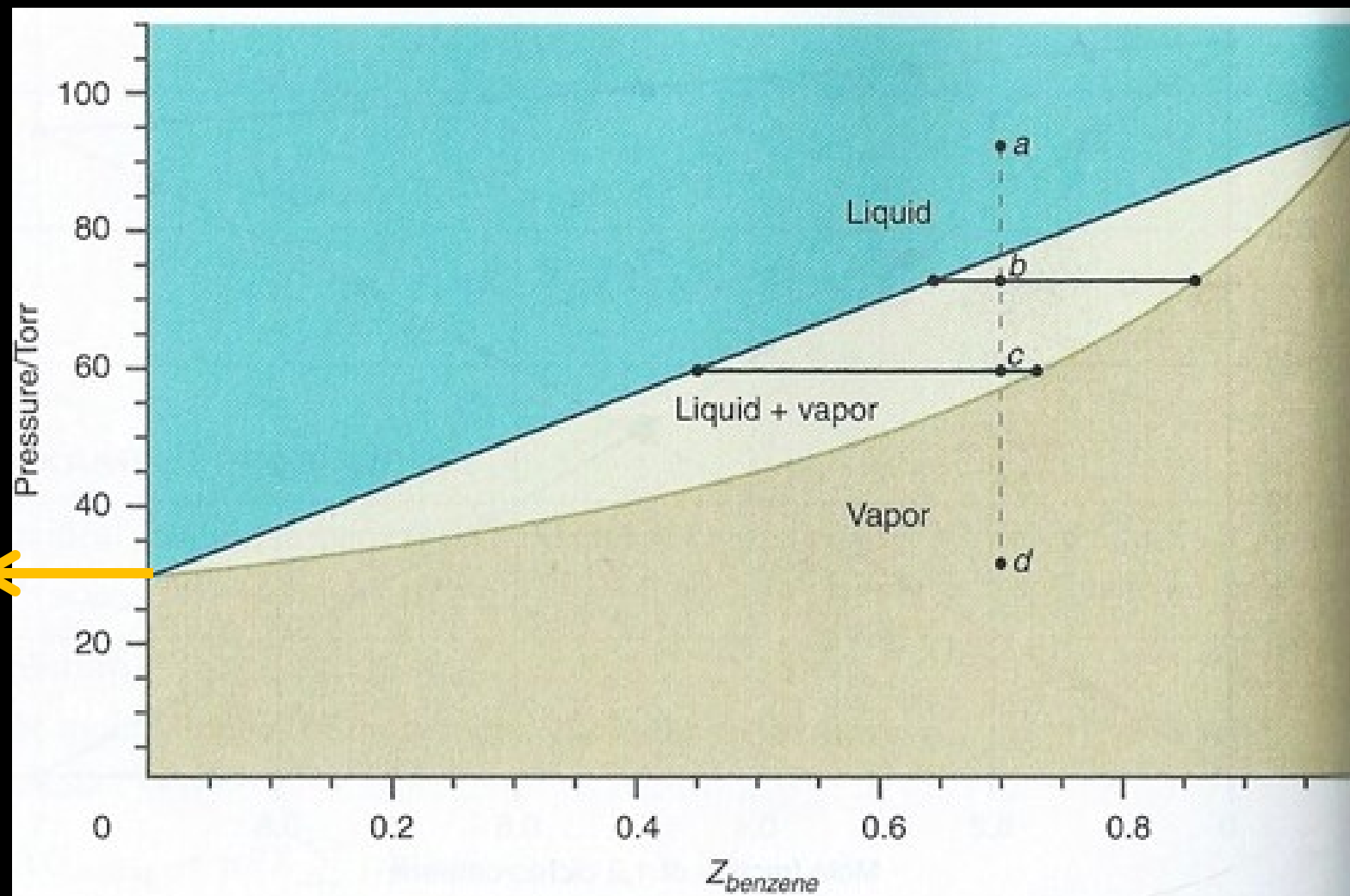
+

Obr. 5.31

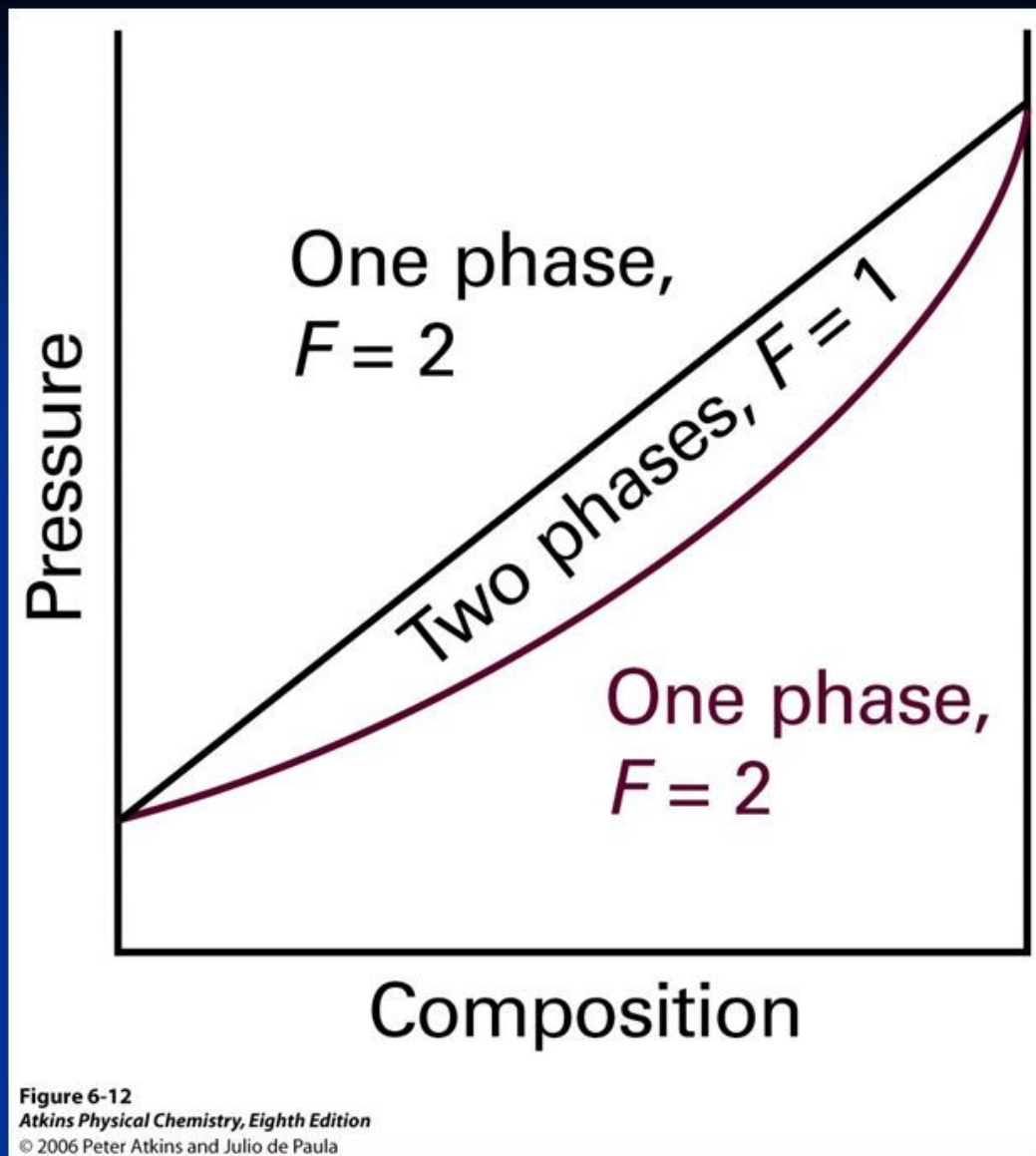

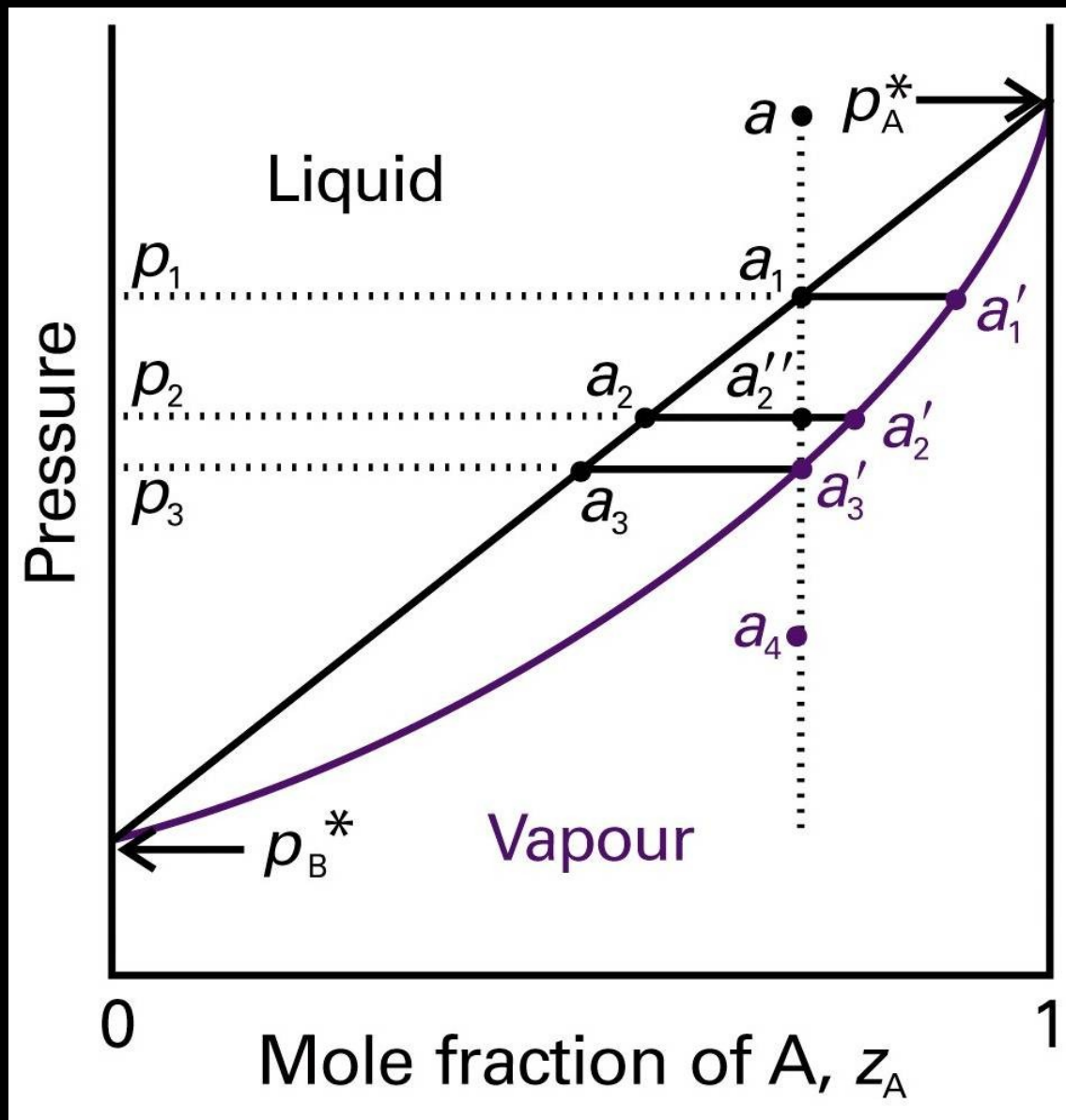
Obr. 5.32

Konkretizace obrázku 5.32 pro směs benzen-toluen při 298 K

Oblasti stability: Vztah ke Gibbsovu zákonu fází

Obr. 5.33 (= Detailní interpretace obrázku 5.32)

5.3.1.3 Pákové pravidlo

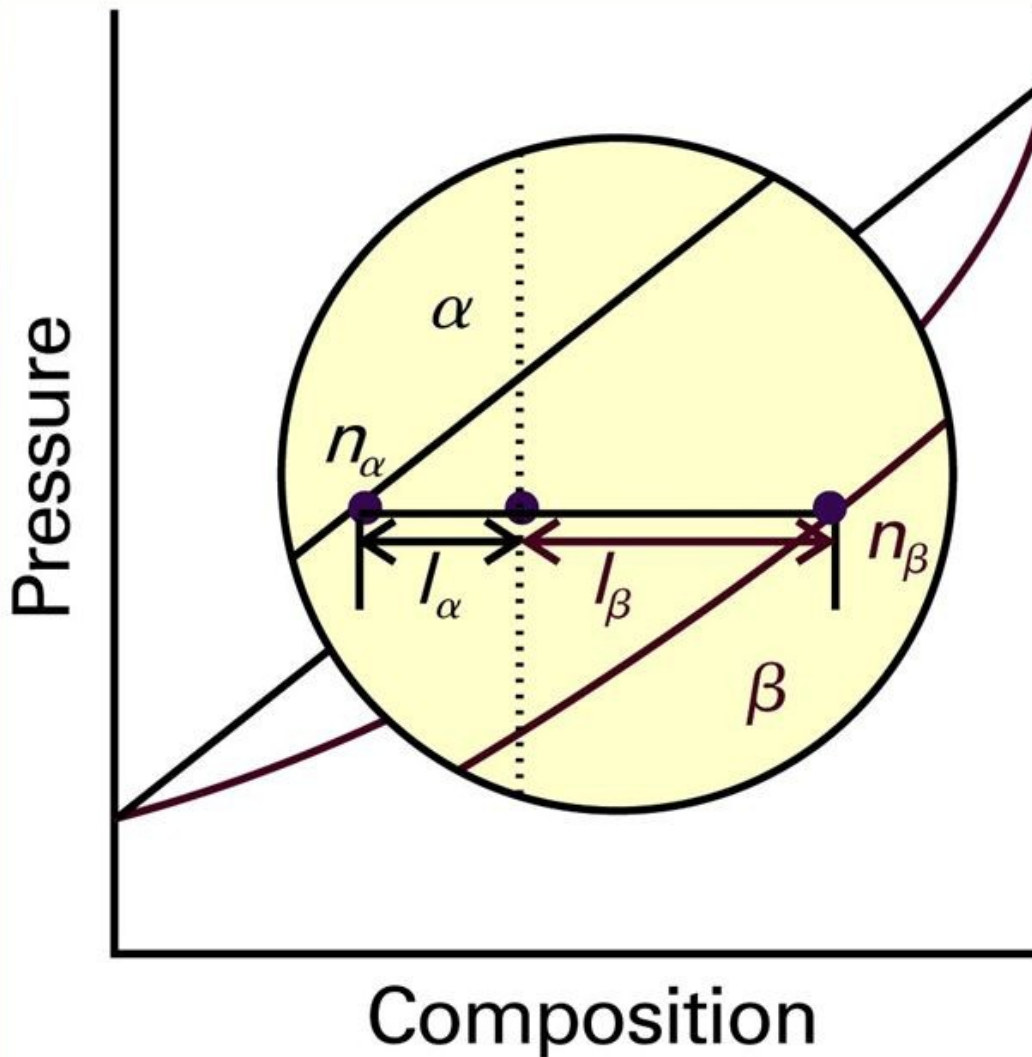
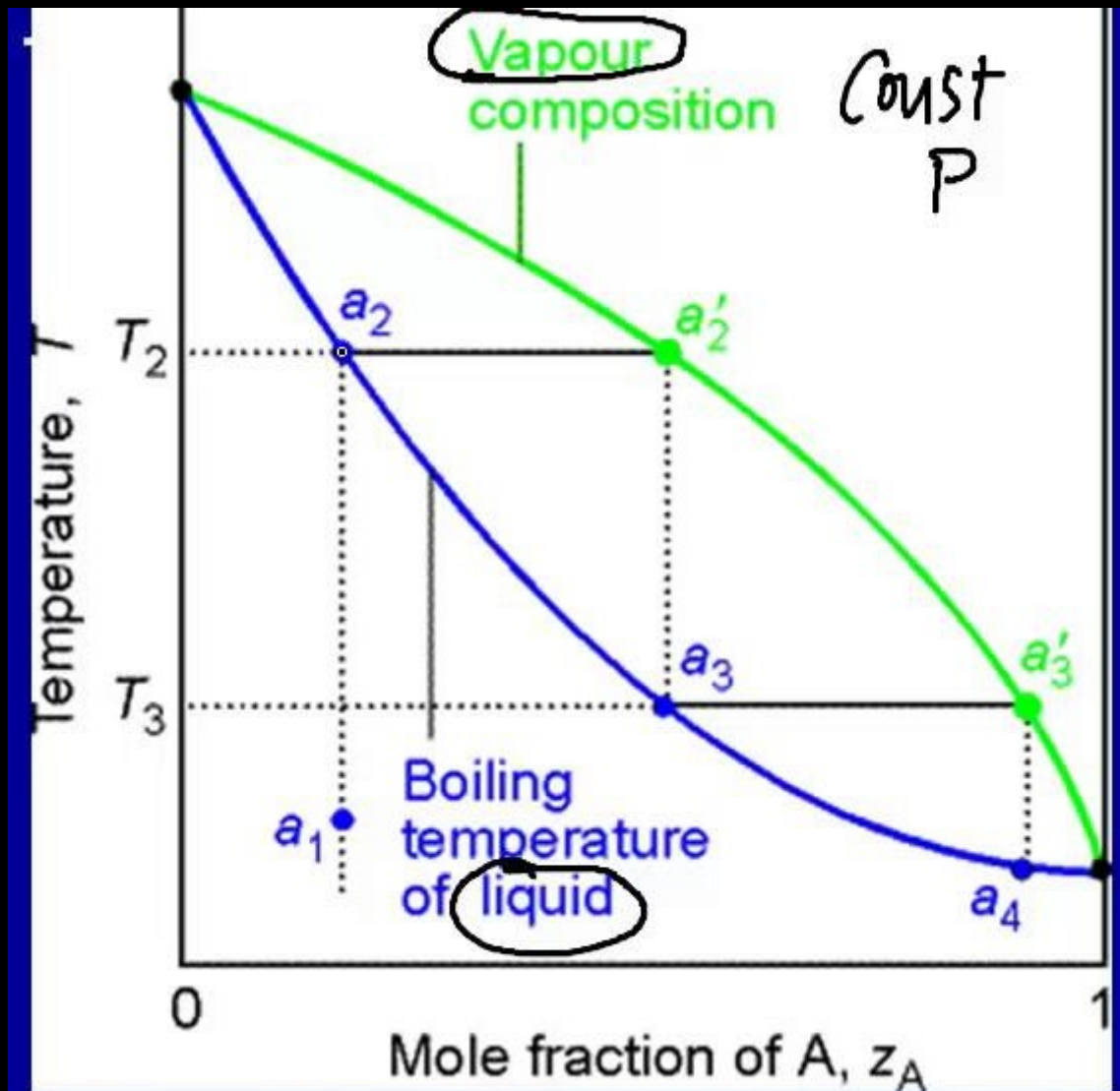
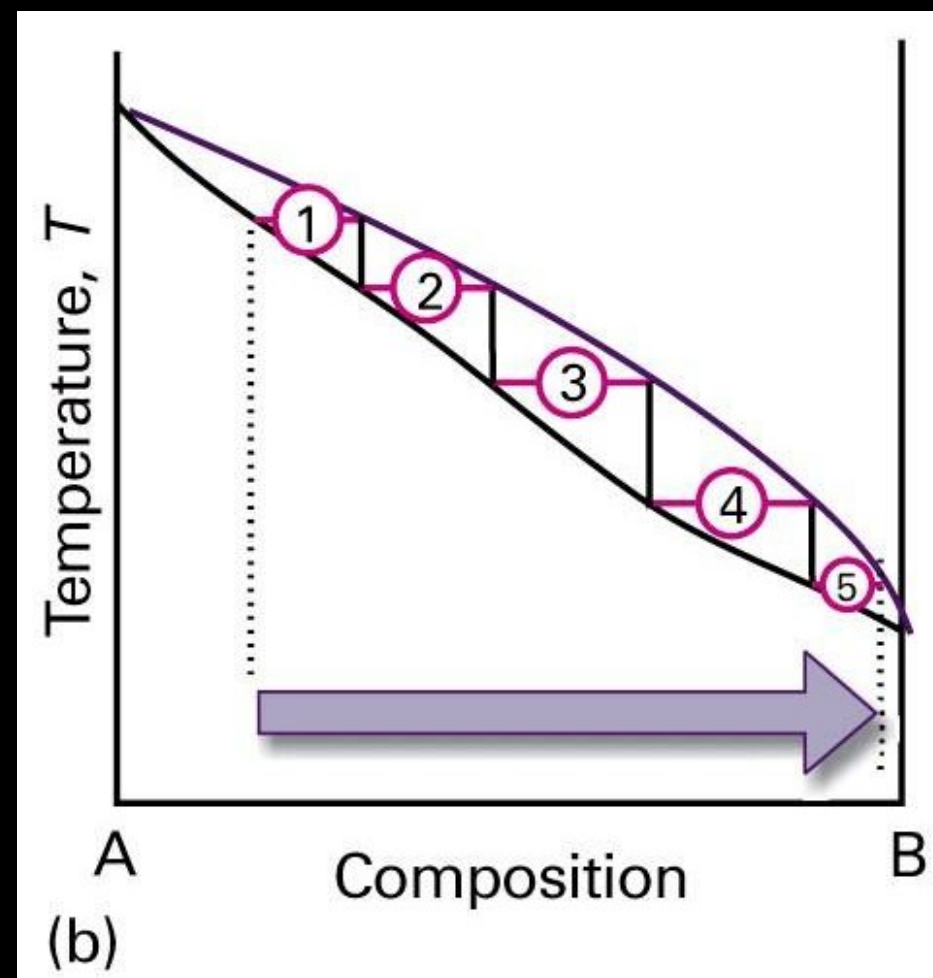
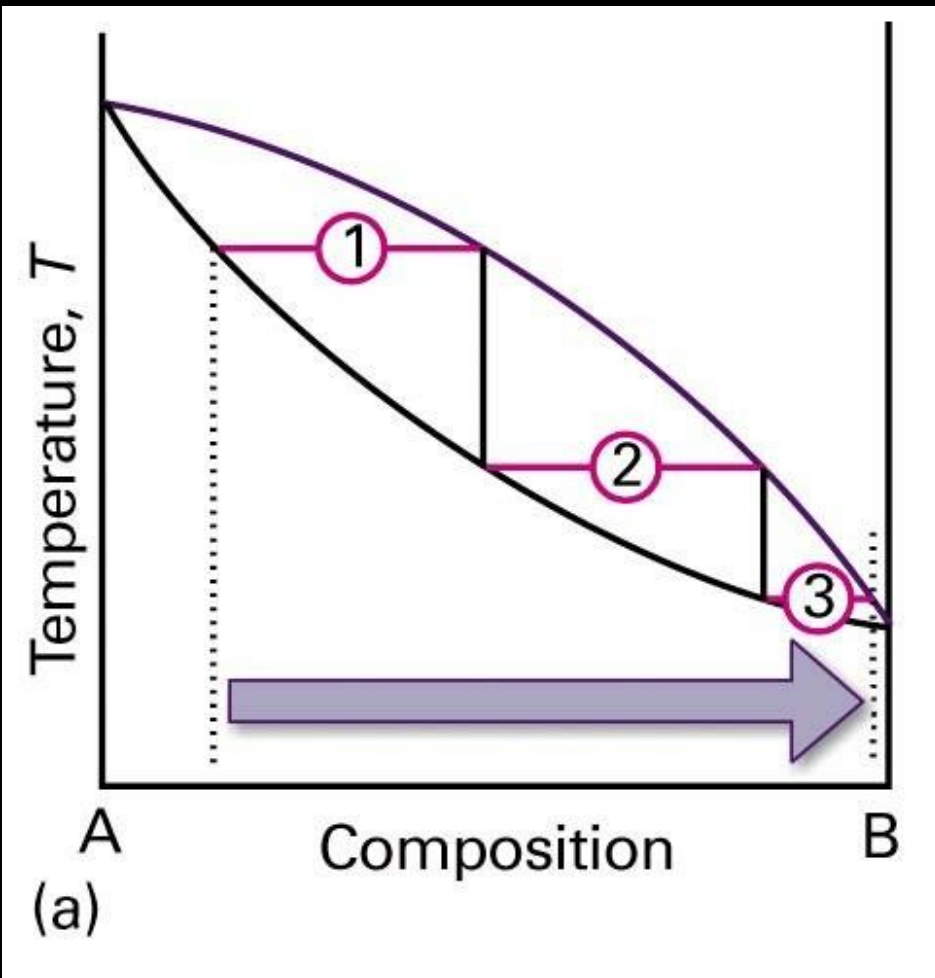

Figure 6-13
Atkins Physical Chemistry, Eighth Edition
© 2006 Peter Atkins and Julio de Paula

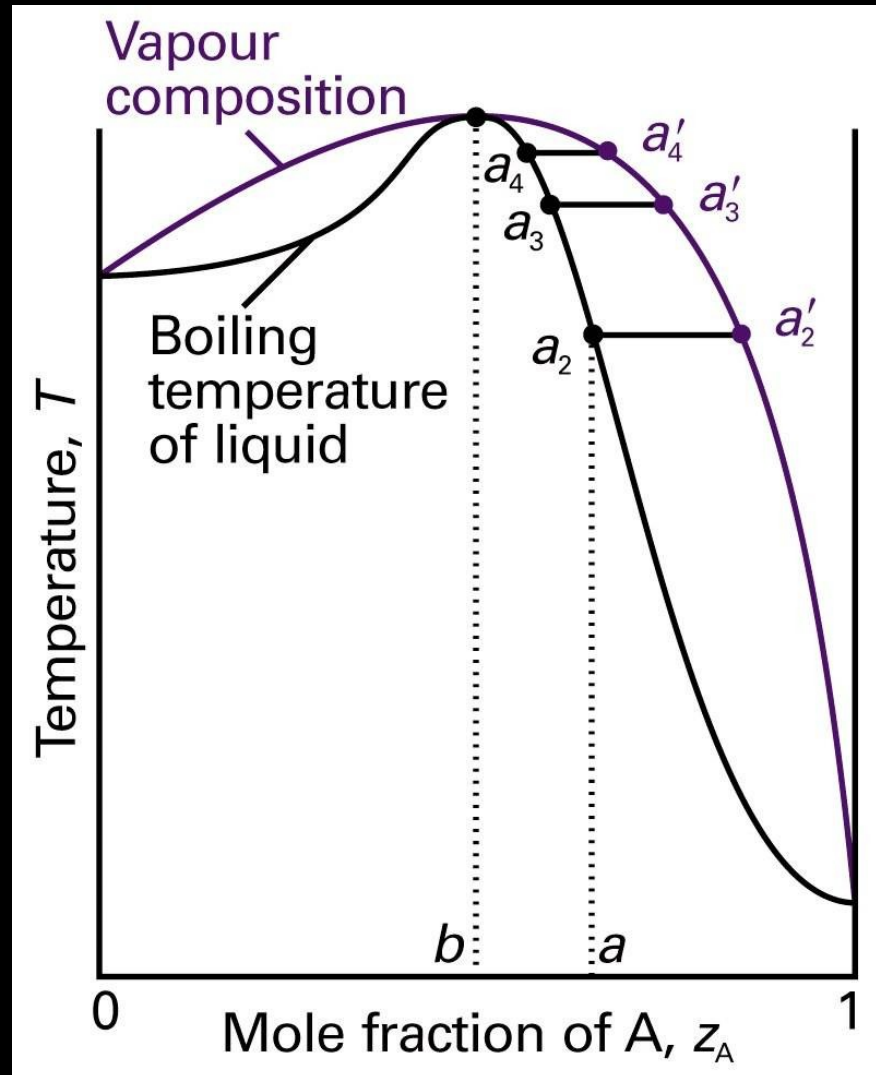
5.3.2 Diagramy teplota-složení

5.3.2.1 Destilace směsí

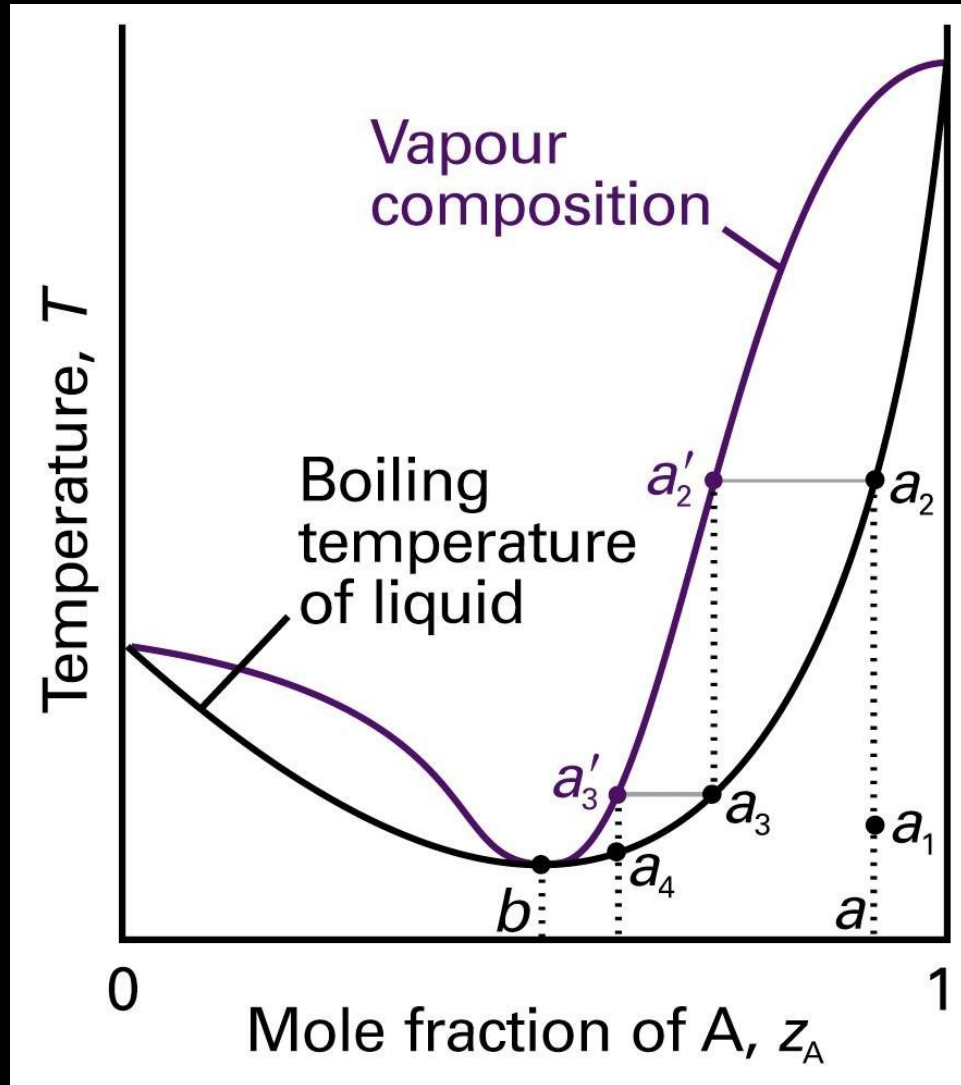

5.3.2.2 Azeotrop s maximem bodu varu

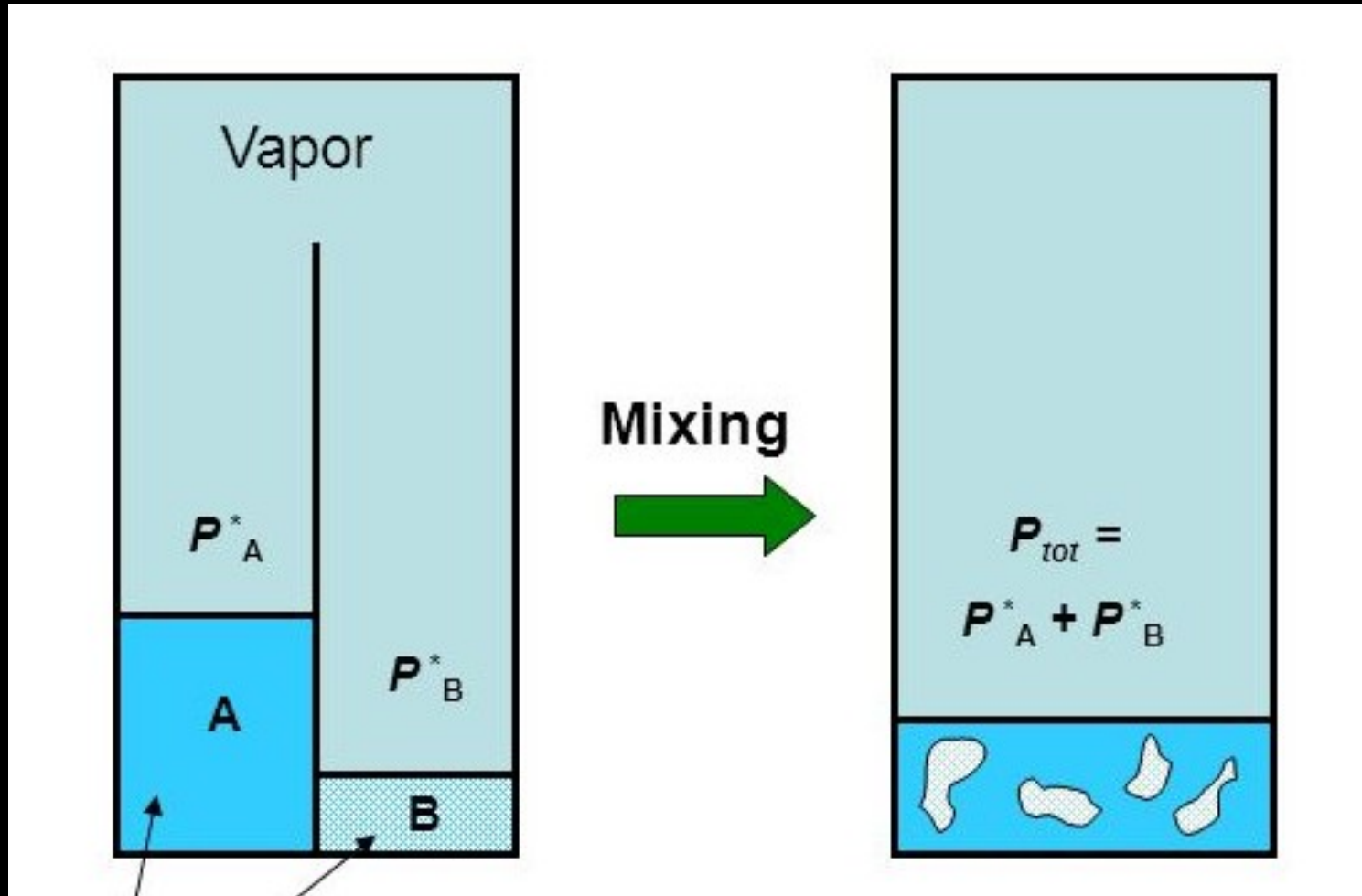

5.3.2.2 Azeotrop s minimem bodu varu

5.3.2.3 Nemísitelné kapaliny

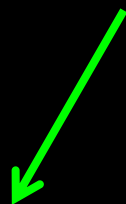

Např. toluen   Např. H_2O

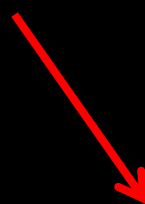
Kdy je součet hodnot veličiny pro složky roven hodnotě veličiny pro celek?

Když složky neinteragují

Neinteragující
atomy/molekuly
ideálního plynu

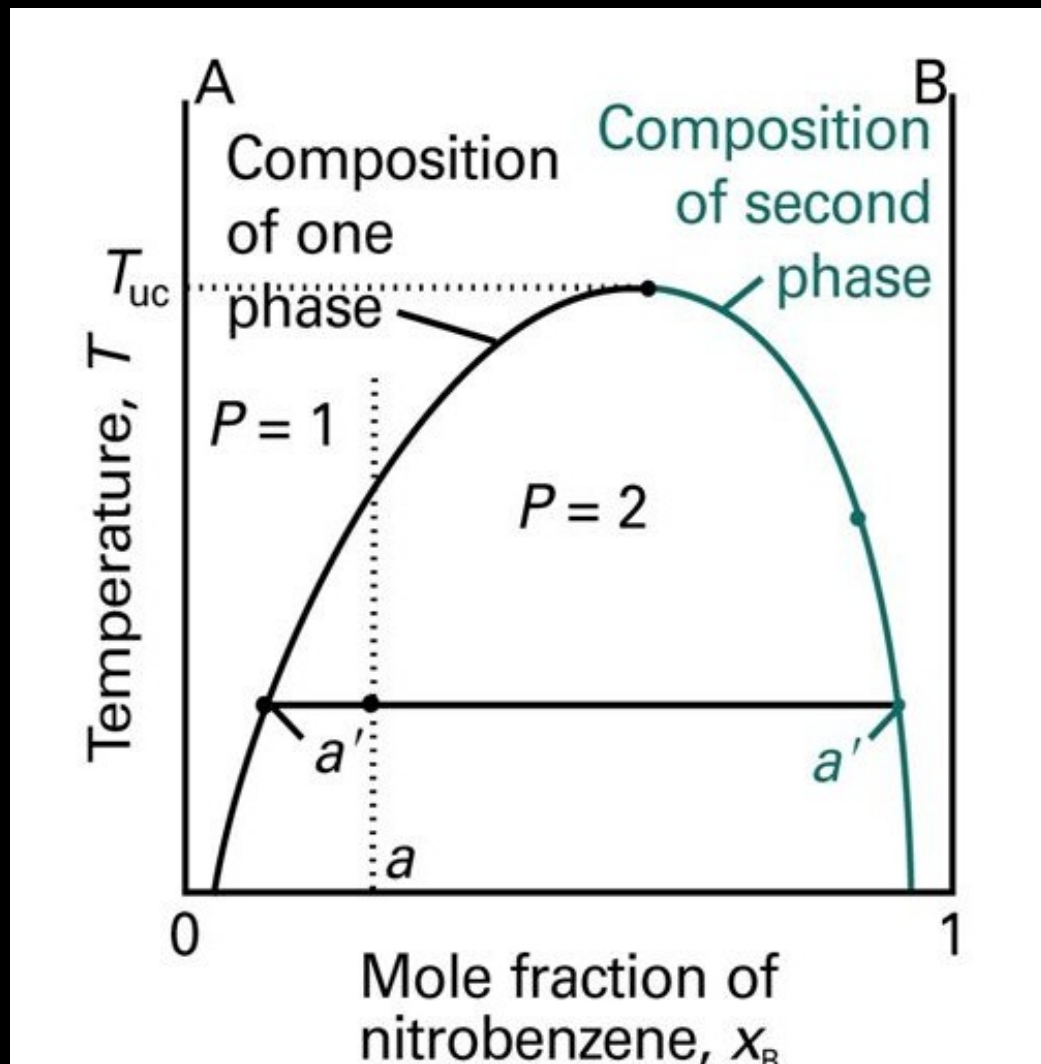

Interagující elektrony
v atomech
a molekulách

5.3.3 Fázové diagramy rovnováhy kapalina-kapalina pro částečně mísitelné kapaliny

5.3.3.1. Rozdělení na fáze – typický příklad

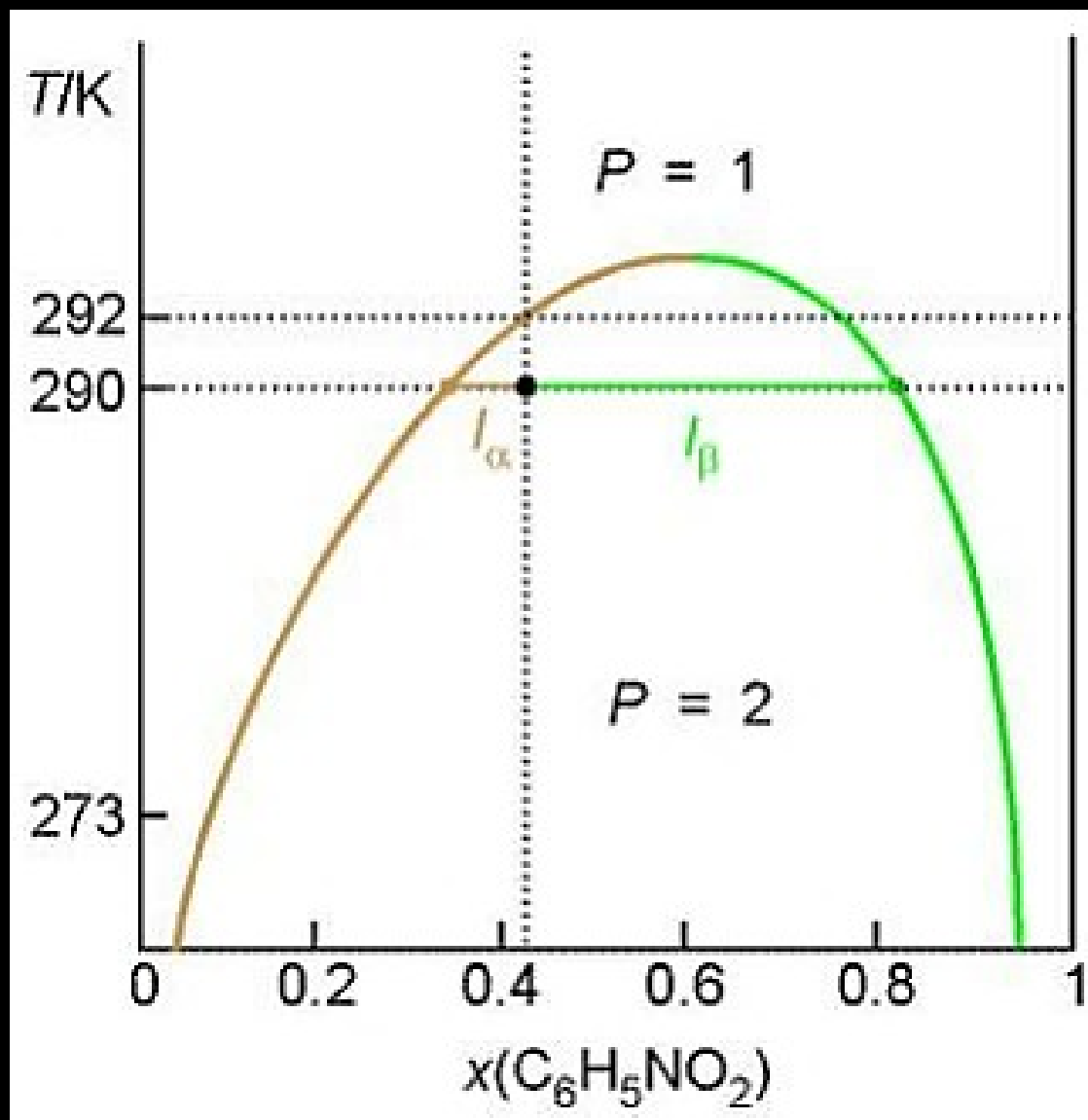
Diagram
teplota-složení
pro směs
hexan/nitrobenzen
při 1 atm (101 325 Pa)

Obr. 5.41 (v AJ verzi)

Příklad 5.5 Odečítání z fázového diagramu

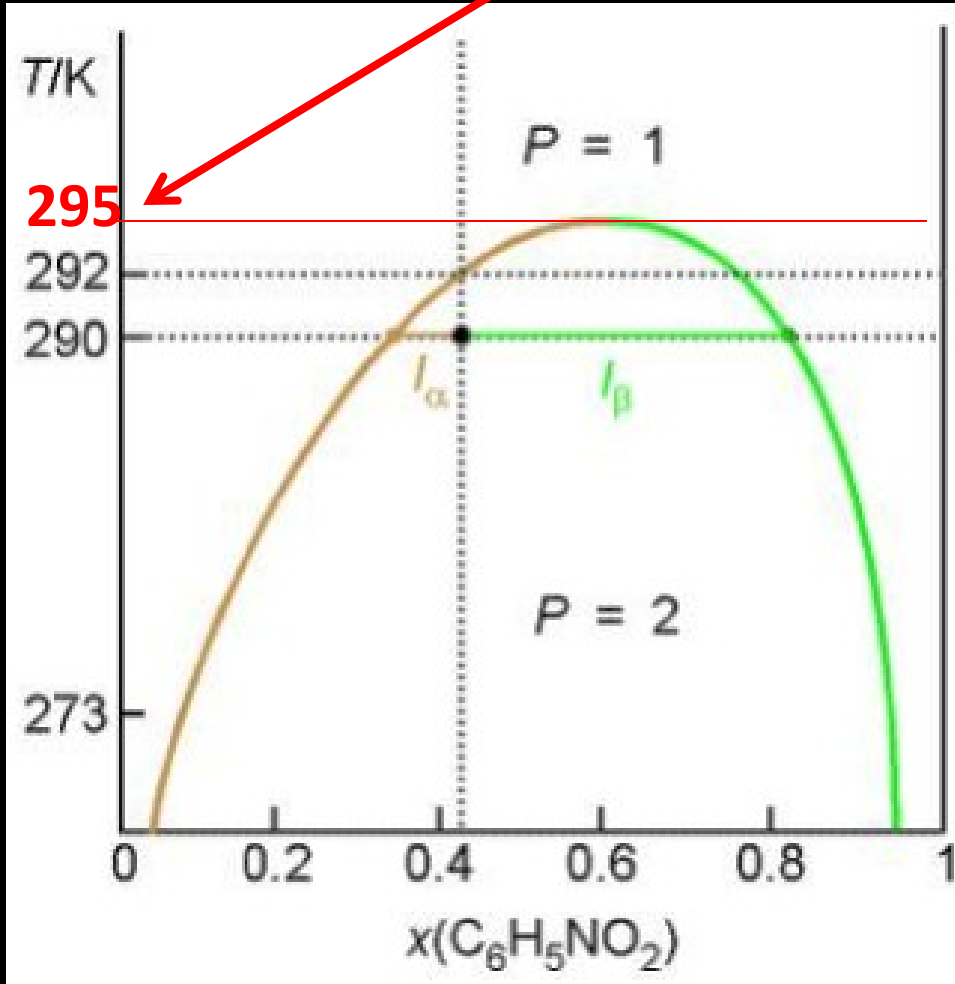
Diagram teplota-
složení pro směs
hexan/nitrobenzen
při 1 atm
s konkretizací
stupnic

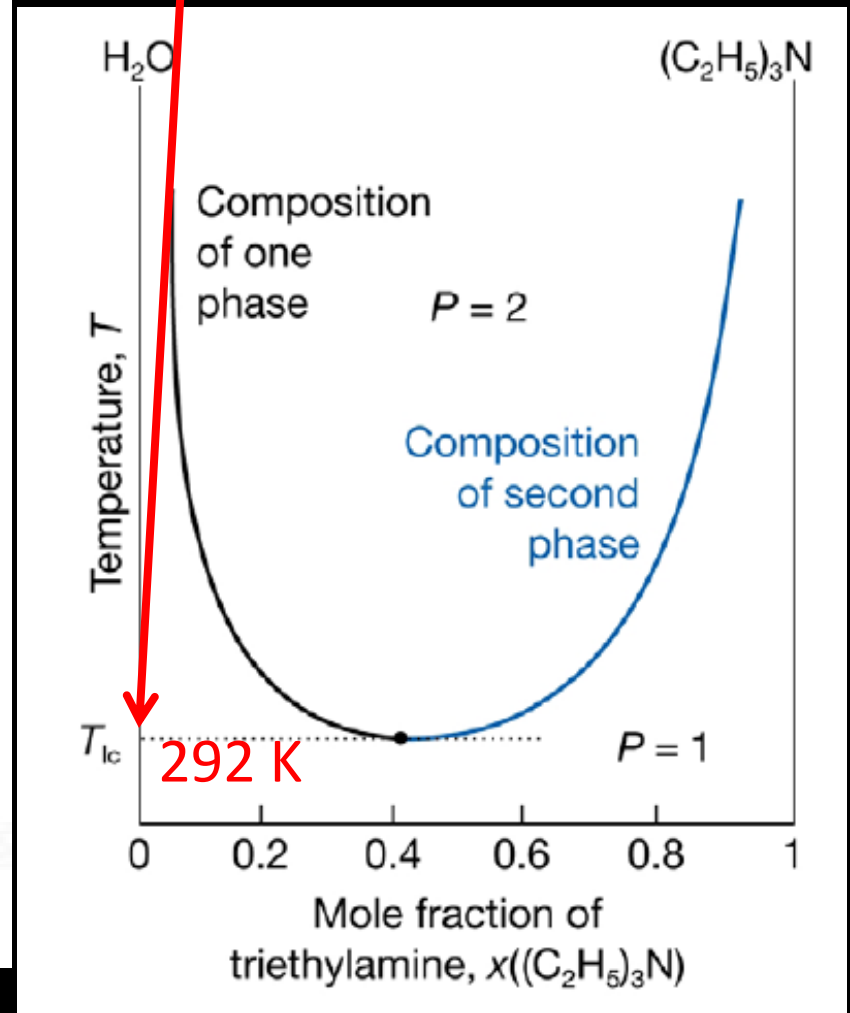
Obr. 5.42 (AJ verze)

5.3.3.2. Kritické rozpouštěcí teploty (p_{atm})

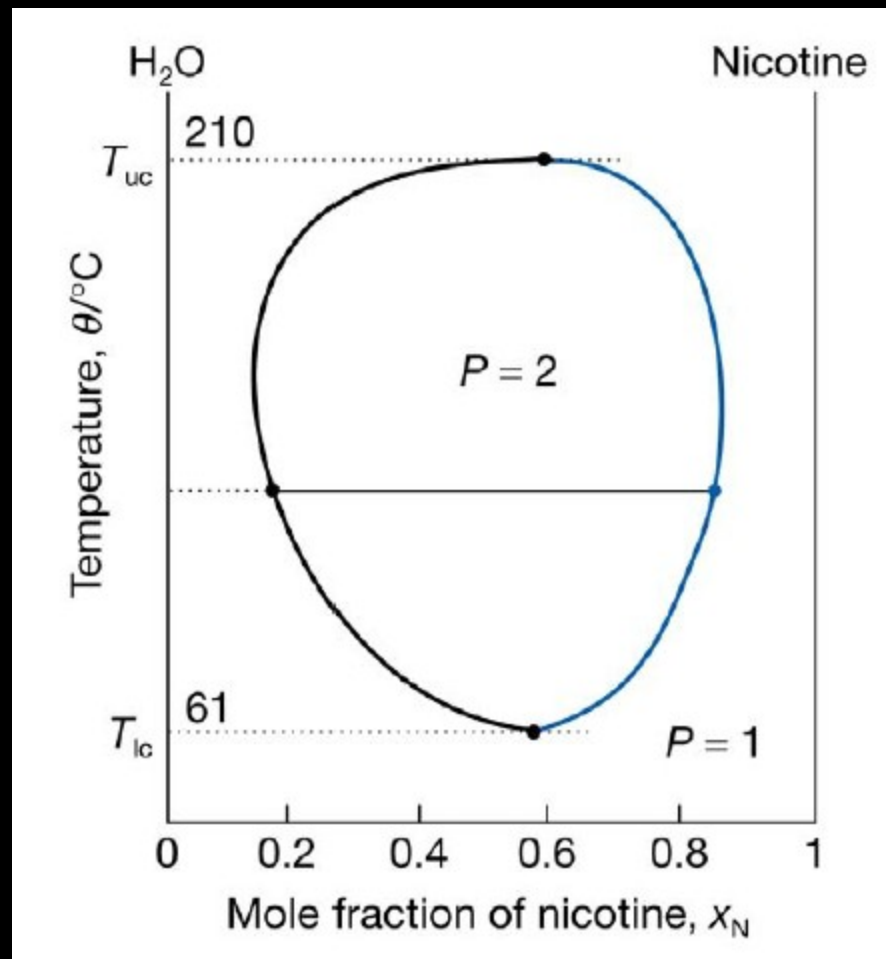
horní

dolní

Obr. 5.47 Systém s horní i dolní kritickou teplotou (voda/nikotin za zvýšeného p)

5.3.4.1 Fázové diagramy rovnováhy kapalina-pevná látka: Eutektika

Následující snímek: Obr. 5.51/Atkins

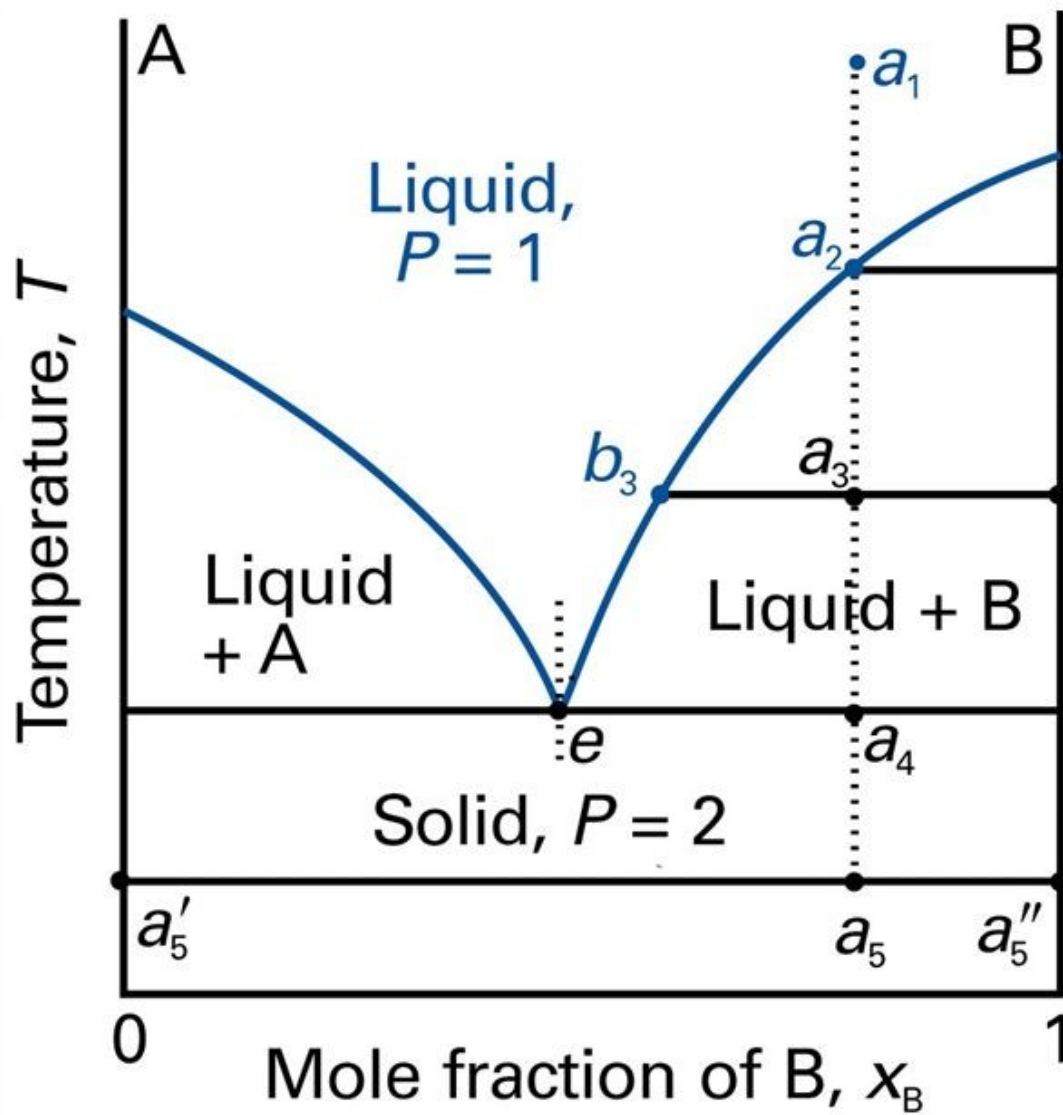

Figure 6-29
 Atkins Physical Chemistry, Eighth Edition
 © 2006 Peter Atkins and Julio de Paula